

BAHAGIAN C : RUMUSAN
[30 markah]

Soalan 9

Markah penuh 30 dibahagikan kepada:

- (a) **Isi** – **20 markah**
(b) **Bahasa** – **10 markah**

- (a) **Isi [20 markah]**

Nota:

- (i) Panduan mengira perkataan
Perkataan yang dikira sebagai satu perkataan:
- nama khas
 - perkataan berganda
 - penggunaan kata sendi di dan ke
 - tarikh
 - angka yang ditulis dengan nombor atau perkataan
 - gelaran
 - penanda wacana
 - peribahasa
- (ii) Kira dan **tandakan** jawapan calon setakat **120 patah perkataan** sahaja sebelum diperiksa.
(iii) Periksa jawapan calon setakat **120 perkataan** sahaja, yang **selebihnya tidak perlu diperiksa**.
(iv) Berikan 2 markah bagi setiap isi yang tepat dan lengkap sahaja.
(v) Calon perlu mengambil sekurang-kurang 1 isi daripada setiap fokus dan daripada setiap bahan.
(vi) Jumlah isi maksimum yang diterima daripada **semua fokus** dan **semua bahan** ialah 8 isi yang lengkap sahaja.

- (b) **Bahasa [10 markah]**

Asas pemberian markah bahasa tidak bergantung pada markah isi tetapi dinilai secara holistik.

PERINGKAT	MARKAH BAHASA	KRITERIA
Cemerlang	8 – 10 markah	• Kesenambungan ayat yang <i>sangat</i> baik • Bahasa <i>sangat</i> gramatis dari segi kata dan ayat, penggunaan tanda baca yang betul dan tepat serta mengikut sistem ejaan rumi baharu • Penggunaan kosa kata luas dan tepat • Pengolahan <i>sangat</i> menarik dan berkesan
Baik	5 – 7 markah	• Kesenambungan ayat baik • Bahasa <i>masih</i> gramatis dari segi kata dan ayat, penggunaan tanda baca yang betul dan tepat serta mengikut sistem ejaan rumi baharu • Penggunaan kosa kata <i>masih</i> luas dan tepat • Pengolahan <i>masih</i> menarik dan berkesan
Sederhana	3 – 4 markah	• Kesenambungan ayat <i>kurang</i> baik • Bahasa <i>kurang</i> gramatis dari segi kata dan ayat, penggunaan tanda baca yang betul dan tepat serta mengikut sistem ejaan rumi baharu • Penggunaan kosa kata <i>kurang</i> luas dan tepat • Pengolahan <i>kurang</i> menarik dan berkesan
Lemah	1 – 2 markah	• Pada keseluruhannya dalam serba kekurangan / tidak memuaskan / kurang atau tidak difahami

(b) Bahasa [10 markah]

Asas pemberian markah bahasa tidak bergantung kepada markah isi tetapi dinilai secara holistik.

PERINGKAT	MARKAH BAHASA	KRITERIA
Cemerlang	8 – 10 markah	• Kesenambungan ayat <i>sangat</i> baik • Bahasa <i>sangat</i> gramatis dari segi kata dan ayat, penggunaan tanda baca yang betul dan tepat serta mengikut sistem ejaan rumi baharu • Penggunaan kosa kata luas dan tepat • Pengolahan <i>sangat</i> menarik dan berkesan
Baik	5 – 7 markah	• Kesenambungan ayat baik • Bahasa <i>masih</i> gramatis dari segi kata dan ayat, penggunaan tanda baca yang betul dan tepat serta mengikut sistem ejaan rumi baharu • Penggunaan kosa kata <i>masih</i> luas dan tepat • Pengolahan <i>masih</i> menarik dan berkesan
Sederhana	3 – 4 markah	• Kesenambungan ayat <i>kurang</i> baik • Bahasa <i>kurang</i> gramatis dari segi kata dan ayat, penggunaan tanda baca yang betul dan tepat serta mengikut sistem ejaan rumi baharu • Penggunaan kosa kata <i>kurang</i> luas dan tepat • Pengolahan <i>kurang</i> menarik dan berkesan
Lemah	1 – 2 markah	• Pada keseluruhannya dalam serba kekurangan / tidak memuaskan / kurang atau tidak difahami.

Nota:

- Jika menjawab dalam bentuk poin/fakta markah bahasa ialah pada peringkat lemah.
- Jika markah isi 6 markah dan ke atas. Markah bahasa dinilai seperti biasa. (rujuk jadual)
- Jika markah isi 5 markah dan ke bawah tetapi bahasa *sangat baik*, markah maksimum bahasa ialah 5 markah.
- Jika disalin **bulat-bulat** perkataan demi perkataan, ayat demi ayat walaupun jumlah perkataan kurang 120 patah perkataan, beri 0 markah bahasa.
- Jika rumusan kurang daripada 120 patah perkataan, markah bahasa dinilai seperti biasa.

Bahagian	Bil. Isi	Bilangan Isi Diterima					Markah Maksimum
Pendahuluan							2
Isi Bahan 1							
Fokus 1 (Langkah/usaha/cara Mengamalkan diet seimbang)	3	3	3	2	2	[Lihat halaman sebelah	16
Isi Bahan 2							
Fokus 2 (Langkah/usaha/cara mengamalkan diet seimbang)	2	2	2	2	2		
(iii) Isi Bahan 1							
Fokus 2 Kebaikan/manfaat/faedah mengamalkan diet seimbang)	4	2	1	2	3		
(iv)Isi Bahan 3							

Pendahuluan [2 markah]

[Lihat halaman sebelah

- P1 Rumusan membincangkan langkah-langkah/usaha-usaha/cara-cara mengamalkan diet seimbang dan kebaikan/manfaat/kemaslahatan/kepentingan pengamalan diet kepada seseorang individu. 2
- P2 Rumusan membincangkan langkah-langkah/usaha-usaha/cara-cara mengamalkan diet seimbang 1
- P3 Rumusan membincangkan kebaikan/manfaat/kemaslahatan/kepentingan pengamalan diet kepada seseorang individu 1

Isi [16 markah]

Fokus 1 – Langkah-langkah/usaha-usaha/cara-cara mengamalkan diet seimbang

Bahan 1

- A1 seseorang diwajibkan mengikut diet yang disarankan oleh pengamal perubatan 2

- A2 menghindari diri daripada mengamalkan diet yang tidak tepat dan berbahaya kepada kesihatan. 2
- A3 mempelbagaikan jenis makanan setiap hari berpandukan piramid makanan

Bahan 2

- B1 Makan buah-buahan dan sayur-sayuran 2
- B2 minum lapan gelas air atau dua liter air kosong sehari. 2

FOKUS 2 - kebaikan/manfaat/kemaslahatan/kepentingan pengamalan diet kepada seseorang individu.**Bahan 1**

- C1 dapat membantu mengekalkan bentuk badan yang ideal malah berjaya memberikan kecantikan yang diidamkan 2
- C2 tubuh badan akan berada dalam keadaan sihat dan bebas dari sebarang penyakit berbahaya 2
- C3 membekalkan nutrien yang cukup kepada badan 2
- C4 merangsang otak untuk menjadi lebih proaktif dalam melaksanakan kerja seharian 2

Bahan 3

- D1 membantu mengurangkan risiko menghidap penyakit berbahaya 2
- D2 mampu mengawal obesiti 2

Kesimpulan [2 markah]

- K1 Kesimpulannya, diet seimbang perlu diamalkan dalam kehidupan supaya sihat dan cergas 2
- K2 Kesimpulannya, diet seimbang perlu diamalkan dalam kehidupan. 1

- (vi) Jumlah isi maksimum yang diterima daripada **semua fokus** dan **semua bahan** ialah 8 isi yang lengkap sahaja.

Bahagian	Bilangan Isi	Bahagian Isi Diterima			Markah Maksimum
(i) Pendahuluan					2
(ii) Isi Bahan 1					
Fokus 1 (usaha-usaha/ langkah-langkah)	6	3	2	4	
Fokus 2 (punca-punca kejahatan sosial dalam kalangan remaja)	1	1	1	1	
(iii) Isi Bahan 2					
Fokus 2 (punca-punca kejahatan sosial dalam kalangan remaja)	1	1	1	1	16
(iv) Isi Bahan 3					
Fokus 2 (punca-punca kejahatan sosial dalam kalangan remaja)	5	3	4	2	
Jumlah Isi	13	8	8	8	
(v) Penutup / Kesimpulan					2
Jumlah Markah					20

RUMUSAN

	PENDAHULUAN	M
P1	Rumusan membincangkan punca-punca muflis dalam kalangan rakyat Malaysia dan cara-cara mengatasinya	
P2	Rumusan membincangkan punca-punca muflis dalam kalangan rakyat Malaysia	
P3	Rumusan membincangkan cara-cara pengurusan kewangan	
	Fokus 1: Punca-Punca Muflis Dalam Kalangan Rakyat Malaysia	
	Bahan 1	
A1	penghutang gagal mengadakan perbincangan dengan pihak bank atau Agensi Kaunseling dan Pengurusan Kredit (AKPK) untuk menstruktur semula bayaran pinjaman	2
A2	hutang yang tertunggak boleh menyebabkan penghutang melarikan diri daripada pihak bank dan akhirnya jatuh muflis	2
A3	berpunca daripada pinjaman peribadi, pinjaman perniagaan, sewa beli kenderaan, perumahan dan kad kredit	2
A4	jatuh muflis ketika pandemik akibat kehilangan kerja atau perniagaan yang diusahakan tidak dapat berjalan seperti dirancang kerana kekangan Perintah Kawalan Pergerakan	2
A5	Dikatakan juga anak muda terjerumus dalam muflis kerana menjadi penjamin kepada ibu bapa untuk membeli kenderaan dan terjebak dengan penggunaan kad kredit yang diluar kawalanp5	2
A6	Disebabkan perlu membayar hutang kad kredit dengan pinjaman peribadi dan pinjaman lain menyebabkan banyaknya hutang tertunggak punca seseorang muflis	2
	FOKUS 2: Cara-cara pengurusan kewangan	
	Bahan 1	
B1	berbelanja mengikut kemampuan dan keperluan	2
B2	wang tabungan juga sangat penting	2
	Bahan 2	

C1	Catat perbelanjaan yang wajib dibayar	2
C2	Kenal pasti lebih pendapatan	2
C3	Awasi penggunaan kad kredit	2
C4	Wujudkan tabung kecemasan	2
	Kesimpulan	
K1	Kesimpulannya, masalah muflis perlu diatasi dengan pengurusan kewangan yang bijak agar tidak terbeban dengan hutang.	2
K2	Kesimpulannya, masalah muflis perlu diatasi dengan pengurusan kewangan yang bijak .	1
	(Kesimpulan yang lain boleh diterima sekiranya sesuai)	

Pendahuluan [2 markah]		
P1	membincangkan sebab / punca / faktor Dasar Pendidikan Digital (DPD) diwujudkan, langkah / usaha / cara merealisasikan DPD dan objektif / matlamat DPD.	2
P2	Membincangkan sebab / punca / faktor Dasar Pendidikan Digital (DPD) diwujudkan dan langkah / usaha / cara merealisasikan DPD	1
P3	membincangkan matlamat/objektif Dasar Pendidikan Digital.	1
Isi [16 markah]		
Fokus 1 : sebab / punca / faktor Dasar Pendidikan Digital (DPD) diwujudkan		
Bahan 1		
A1	tahap kebestarian sekolah di negara ini masih berada pada tahap sederhana	2
A2	wujudnya ekosistem persekitaran yang kurang membudayakan pembestarian sekolah	2
A3	pencapaian kompetensi digital murid pada tahun 2019 yang masih berada pada tahap sederhana	2
A4	kapasiti pengkomputeran peranti digital di sekolah dan bilangan peranti digital untuk PdP masih pada tahap yang rendah	2
Bahan 3		
B1	buta digital merupakan punca utama	2
Fokus 2 : langkah / usaha / cara merealisasikan DPD		
Bahan 1		
C1	pihak kerajaan menyediakan peranti dan kemudahan digital di semua sekolah di Malaysia	2
C2	guru perlu kompeten dalam bidang digital dengan mengikuti pelbagai kursus yang dianjurkan.	2
C3	ibu bapa turut memberikan didikan dan dorongan	2
Bahan 2		
D1	membekalkan kepelbagaian teknik pengajaran dan pendekatan menggunakan teknologi digital.	2
D2	meningkatkan kualiti guru dengan pengetahuan dan kemahiran digital kepada bakal guru dan guru sedia ada.	2
D3	Kajian semula masa penggunaan digital di sekolah perlu dilakukan	2
Bahan 3		
E1	Guru jauhari mengajar dengan rajin	2
E2	Guru jauhari menambah ilmunya	2
Fokus 3 : objektif / matlamat Dasar Pendidikan Digital/ DPD		
Bahan 1		
F1	murid fasih digital untuk memenuhi keperluan era digital	2
F2	mengupayakan pendidik dan pemimpin pendidikan untuk mengintegrasikan teknologi digital dalam ekosistem pendidikan	2
Bahan 2		
G1	menguukuhkan sokongan infrastruktur dan infostruktur melalui penglibatan rakan strategik	2

Kesimpulan [2 markah]		
K1	Dasar Pendidikan Digital haruslah dilaksanakan dengan bersungguh-sungguh untuk melahirkan masyarakat yang intelektual.	2
K2	Dasar Pendidikan Digital perlulah dipraktikkan agar pendidikan di negara kita semakin maju.	2
K3	Dasar Pendidikan Digital haruslah dilaksanakan dengan bersungguh-sungguh	1
K4	Semua pihak / kerajaan / ibu bapa / masyarakat perlulah melaksanakan Dasar Pendidikan Digital	0
K5	Dasar Pendidikan Digital haruslah dilaksanakan oleh semua pihak / kerajaan / ibu bapa / masyarakat	0

SKEMA PEMARKAHAN TAMAT

[Maksimum : 10 markah]

Pendahuluan [2 markah]

Markah

P1	...membincangkan punca-punca / sebab-sebab / faktor-faktor keracunan makanan di kantin sekolah dan cara-cara / usaha-usaha / langkah-langkah mengatasi isu keracunan makanan di kantin sekolah	1
P2	...membincangkan punca-punca / sebab-sebab / faktor-faktor keracunan makanan di kantin sekolah	1
P3	...membincangkan cara-cara / usaha-usaha / langkah-langkah mengatasi isu keracunan makanan di kantin sekolah	1

Isi [16 markah]

FOKUS 1 : punca-punca / sebab-sebab / faktor-faktor keracunan makanan di kantin sekolah

Bahan 1

A1	Sikap pengendali makanan yang tidak mempedulikan kebersihan	2
A2	sering lalai dalam penyimpanan dan penyediaan makanan	2
A3	tidak bersikap profesional dalam pengendalian makanan	2

Bahan 2

B1	Penggunaan bahan mentah tercemar	2
B2	Proses pembersihan dan penyediaan bahan mentah yang tidak betul	2

FOKUS 2 : cara-cara / usaha-usaha / langkah-langkah mengatasi isu keracunan makanan di kantin sekolah

Bahan 1

C1	pihak berkuasa kesihatan perlu menjalankan latihan berkala kepada semua pekerja kantin	2
C2	Pihak berkuasa kesihatan dan sekolah hendaklah meningkatkan pengawasan serta pemantauan melalui pemeriksaan berkala	2
C3	Penguatkuasaan undang-undang dan peraturan ketat perlu dilakukan oleh pihak berkuasa	3

Bahan 2

D1	pihak sekolah memberikan pendidikan mengenai aspek keselamatan makanan kepada semua guru dan murid.	2

Bahan 3

E1	Menyediakan bekal untuk anak-anak
(Sediakan bekal buat si anak)	2
E2	Memilih makanan yang bersih
(Makanan bersih jadi pilihan)	2

Kesimpulan [2 markah]

- K1 Kesimpulannya, **keracunan makanan di kantin sekolah** perlulah ditangani agar dapat memastikan keselamatan warga sekolah terjamin. 2
- K2 Kesimpulannya, **keracunan makanan di kantin sekolah** perlulah ditangani. 1
- (Kesimpulan yang lain boleh diterima sekiranya sesuai)

CARA PENULISAN MARKAH

P	
A	
B	
C	
D	
E	
K	
I	
B	
J	

PERATURAN PEMARKAHAN TAMAT

Pendahuluan [2 markah]		Markah
P1-	Rumusan membincangkan (Fokus 1) kesan-kesan/ impak-impak/ negatif e-rokok dan (Fokus 2) langkah-langkah/ cara-cara/ usaha-usaha membendung gejala e-rokok.	2
P2-	Rumusan membincangkan kesan-kesan/ impak-impak/ negatif e-rokok.	1
P3-	Rumusan membincangkan langkah-langkah/ cara-cara/ usaha-usaha membendung gejala e-rokok.	1

Isi [16 markah]

Bahan 1 (Petikan)		Markah
Fokus 1 – (Kesan-kesan/ impak-impak/ negatif e-rokok):		
A1-	cecair e-rokok mengandungi <i>Easetat</i> yang menyebabkan pesakit menghidap <i>e-cigarette or vaping use-associated lung injury</i> (EVALI)	2
A2-	nikotin yang terkandung dalam e-rokok memberikan kesan ketagihan	2
A3-	nikotin juga meningkatkan tekanan darah sehingga boleh membawa maut	2
A4-	penghidu wap e-rokok terdedah kepada risiko menghidap penyakit kanser, jantung dan kerosakan paru-paru	2

[Lihat halaman sebelah

Bahan 1 (Petikan) Fokus 2 – (Langkah-langkah/ cara-cara/ usaha-usaha membendung gejala e-rokok):		Markah
B1-	Kementerian Kesihatan Malaysia (KKM) melaksanakan larangan menghisap rokok dan e-rokok di semua premis makanan seluruh negara	2
B2-	kerajaan perlu mempercepat pemerkasaan undang-undang bagi mengawal selia penjualan dan pemasaran produk e-rokok	2
B3-	Kementerian Pendidikan turut melaksanakan Kempen Hidup Sihat Cegah Rokok dan Vape	2
B4-	kanak-kanak bawah umur tidak dibenarkan membeli produk e-rokok di mana-mana pusat penjualan	2

Bahan 2 (Pantun) Fokus 2 – (Langkah-langkah/ cara-cara/ usaha-usaha membendung gejala e-rokok):		Markah
C1-	menyekat iklan-iklan e-rokok (Iklan promosi harus disekat)	2
C2-	ibu bapa mejadi contoh yang baik/ suri teladan (Ibu bapa suri teladan)	2

Bahan 3 (Grafik) Fokus 1 – (Kesan-kesan/ impak-impak/ negatif e-rokok):		Markah
D1-	boleh menurunkan imunitas badan	2
D2-	menyebabkan gangguan perut dan usus	2

Kesimpulan [2 markah]		Markah
K1-	Kesimpulannya, penggunaan e-rokok haruslah dibendungi agar tahap kesihatan dapat ditingkatkan.	2
K2-	Kesimpulannya, e-rokok perlulah ditangani segera.	1
	(Kesimpulan yang lain boleh diterima sekiranya sesuai)	

PERATURAN PEMARKAHAN TAMAT

Bahagian	Bilangan Isi	Bilangan Isi Diterima							Markah Maksimum							
(i) Pendahuluan									2							
(ii) Isi Bahan 1									16							
Fokus1(kebaikan/feadah/kelebihan/manfaat)										3	3	2	2	2	1	
Fokus 2 (persediaan/persiapan)										4	2	3	2	3	3	
(iii) Isi Bahan 2																
Fokus 2 (persediaan/persiapan)										4	1	1	2	1	2	
(iv) Isi Bahan 3																
Fokus 1(kebaikan/feadah/kelebihan/manfaat)										2	1	1	1	1	1	
Fokus 2 (persediaan/persiapan)										1	1	1	1	1	1	
Jumlah Isi										14	8					
(v) Penutup / Kesimpulan		Jumlah Markah							2							
									20							

[Lihat halaman sebelah

Pendahuluan [2 markah]

- P1 Rumusan membincangkan kebaikan / manfaat / kepentingan / faedah / kelebihan pelancongan domestik dan persediaan / persiapan sebelum melancong. 2
- P2 Rumusan membincangkan kebaikan /manfaat / kepentingan / faedah / kelebihan pelancongan domestik. 1
- P3 Rumusan membincangkan persediaan / persiapan sebelum melancong. 1

FOKUS 1 : kebaikan/manfaat/kepentingan/faedah**Bahan 1**

- A1 dapat menjimatkan perbelanjaan 2
- A2 mampu menyumbang kepada peningkatan ekonomi tempatan 2
- A3 memudahkan kita berkomunikasi dengan orang sekeliling apabila melawati pusat-pusat peranginan 2

Bahan 3

- B1 memberi peluang kepada kita untuk mengenali budaya dan warisan negara 2

FOKUS 2 : Persediaan/persiapan sebelum melancong**Bahan 1**

- C1 kita perlu menyenaraikan lokasi percutian yang ingin ditujui 2
- C2 membuat sedikit kajian tentang lokasi pelancongan 2
- C3 merancang perjalanan untuk sampai ke destinasi dengan selamat 2
- C4 memastikan kenderaan diselenggara dengan baik 2

[Lihat halaman sebelah

SULIT**1103/2****Bahan 2**

D1 memilih penginapan yang sesuai	2
D2 membawa ubat-ubatan	2
D3 menyediakan wang mengikut keperluan	2

Bahan 3

E1 menyediakan alat rakaman yang sesuai	2
---	---

Kesimpulan [2 markah]

K1 Kesimpulannya, industri pelancongan domestik perlulah dipopularkan / dimajukan supaya meningkatkan sektor ekonomi.	2
K2 Kesimpulannya, industri pelancongan domestik perlulah dipopularkan / dimajukan.	1

PERATURAN PEMARKAHAN TAMAT*[Lihat halaman sebelah*

Bahagian	Bilangan Isi	Bilangan Isi Diterima (8 Isi Lengkap)										Markah Maksimum
(i) Pendahuluan												2
(ii) Isi Bahan 1												16
Fokus 1 (Kelebihan)	3	3	2	2	1	1						
Fokus 2 (Peranan)	4	2	3	2	2	2						
(iii) Isi Bahan 2												
Fokus 1 (Kepentingan)	1	1	1	1	2	1						
Fokus 2 (Peranan)	1	1	1	1	1	1						
(iii) Isi Bahan 3												
Fokus 2 (Peranan)	3	1	1	2	2	3						
(iv) Penutup/Kesimpulan												2
Jumlah Markah												20

Pendahuluan [2 markah]**Markah**

P1	... membincangkan kelebihan/ kebaikan/faedah sekolah berasrama/ menjadi pelajar asrama/ menjadi pelajar sekolah berasrama dan tanggungjawab/peranan/ tugas pelajar asrama/pelajar yang tinggal di asrama/	2
P2	... membincangkan kelebihan/ kebaikan/faedah sekolah berasrama/ menjadi pelajar asrama/ menjadi pelajar sekolah berasrama	1
P3	... membincangkan tanggungjawab/peranan/ tugas pelajar asrama/pelajar yang tinggal di asrama	1

Isi [16 markah]**FOKUS 1 : Kelebihan/ kebaikan/faedah sekolah berasrama /pelajar asrama/ pelajar sekolah berasrama****Bahan 1**

A1	Mereka mempunyai masa yang lebih untuk mengulang kaji pelajaran, melakukan kerja-kerja sekolah dan belajar.	2
A2	Sekolah berasrama juga membolehkan seseorang pelajar menjadi lebih berdikari.	2
A3	Pelajar dapat memperkuat keterampilan mereka dari segi sosial dan emosional dalam mempertahankan diri mereka daripada gejala negatif.	2

Bahan 2

B1	Dapat bergaul dengan rakan-rakan daripada kaum lain	2
----	---	---

FOKUS 1: Tanggungjawab / Peranan/ Tugas pelajar asrama/ pelajar yang tinggal di asrama

Bahan 1

C1	Pelajar yang tinggal di asrama mestilah belajar menguruskan masa mereka dengan sebaiknya	2
C2	Mereka juga bertanggungjawab untuk menguruskan wang saku mereka	2
C3	Para pelajar perlulah mengelakkan diri daripada berkawan dengan rakan-rakan yang mengamalkan tingkah laku berisiko.	2
C4	Seseorang itu sentiasa mengamalkan nilai-nilai murni dalam mengharungi kehidupan di asrama.	2

Bahan 2

D1	Murid-murid mesti menjayakan pelbagai aktiviti secara bersama-sama	2
----	--	---

Bahan 3

E1	Memastikan bilik sentiasa bersih	2
E2	Bertanggungjawab untuk menguruskan diri sendiri mengikut peraturan yang telah ditetapkan	2
E3	Kita mestilah membina hubungan yang baik bersama rakan-rakan terutamanya rakan sebilik.	2

Kesimpulan [2 markah]

K1	Kesimpulannya, sekolah berasrama perlu dijadikan pilihan agar modal insan dapat dikembangkan.	2
K2	Kesimpulannya, sekolah berasrama perlu dijadikan pilihan	1
K3	Kesimpulannya, pemilihan sekolah berasrama perlulah disokong untuk memperkembang potensi para pelajar.	2
K4	Kesimpulannya, sekolah berasrama perlulah ditambah	1

(Kesimpulan yang lain boleh diterima sekiranya sesuai)

PERATURAN PEMARKAHAN TAMAT

Bahagian	Bilangan Isi	Bilangan Isi Diterima										Markah maksimum	
(i) Pendahuluan												2	
(ii) Isi Bahan 1												16	
Fokus 1 (Kebaikan/Faedah/Kelebihan/Manfaat)	4	4	4	4	3	3	3	2	2	2	1		
Fokus 2 (Langkah/ Usaha/Cara)	3	1	1	1	3	2	2	3	3	2	3		
(iii) Isi Bahan 2													
Fokus 1 (Kebaikan/Faedah/Kelebihan/Manfaat)	1	1	2	1	1	1	2	2	1	2	2		
(iv) Isi Bahan 3													
Fokus 2 (Langkah/ Usaha/Cara)	1	1	1	2	1	2	1	1	2	2	2		
Jumlah Isi	11	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8		
(v) Penutup / Kesimpulan												2	
Jumlah Markah													20

P1	Rumusan/ petikan/bahan membincangkan cara-cara/langkah-langkah/kaedah-kaedah/usaha-usaha memupuk amalan berbudi bahasa dan kesan negatif/kesan buruk/ implikasi negatif/ implikasi buruk / keburukan tidak mempraktikkan / tidak mengamalkan amalan berbudi bahasa.	2
P2	Rumusan/ petikan/bahan membincangkan cara-cara/langkah-langkah/kaedah-kaedah/usaha-usaha memupuk amalan berbudi bahasa	1
P3	Rumusan/ petikan/bahan membincangkan kesan negatif/kesan buruk/ implikasi negatif/ implikasi buruk / keburukan tidak mempraktikkan / tidak mengamalkan amalan berbudi bahasa.	1

Isi [16 markah]

FOKUS 1 - cara-cara/langkah-langkah/kaedah-kaedah/usaha-usaha memupuk amalan berbudi bahasa

Bahan 1

A1	Setiap individu perlu memupuk amalan berbudi bahasa dan diaplikasikan pada setiap masa	2
A2	Setiap anggota masyarakat wajar membina persekitaran yang baik dengan orang sekeliling	2
A3	Anggota masyarakat perlu mempertahankan peranan yang didukung oleh amalan berbudi Bahasa.	2
A4	perlu berbudi bahasa semasa menjalankan tugas bersama pelanggan.	2

Bahan 2

B1	Kita perlu bertegur sapa dan hormat menghormati antara satu sama lain	2
-----------	---	----------

Bahan 3

C1	Kita perlu sayang menyayangi antara satu sama lain	2
C2	Kita perlu menimba ilmu pengetahuan, mengamalkan akhlak yang baik	2

FOKUS 2 - kesan negatif/kesan buruk/ implikasi negatif/ implikasi buruk / keburukan tidak mempraktikkan / tidak mengamalkan amalan berbudi bahasa

Bahan 1

D1	komunikasi yang tidak berhemah terjadi	2
D2	mengeruhkan suasana hubungan sesama sendiri	2
D3	amalan budi bahasa kian terhakis dan tidak menjadi budaya dalam kalangan masyarakat	2
D4	adab berbahasa dan berkomunikasi semakin tidak beretika	2
D5	bangsa kita akan luntur jati diri.	2
D6	Seseorang itu akan dilabelkan rendah moralnya	2

Bahan 3

E1	Masyarakat luar akan memandang serong	2
E2	Pembangunan negara akan terbantut/ tidak membangun	2
E3	Ekonomi negara terjejas, rakyat hidup menderita/ merana	2

Kesimpulan [2 markah]

K1	Kesimpulannya, amalan berbudi bahasa hendaklah disemai/ disuburkan/ dipupuk agar/ supaya dipandang mulia sepanjang zaman.	2
K2	Kesimpulannya, amalan berbudi bahasa hendaklah disemai/ disuburkan/ dipupuk agar/ supaya melahirkan generasi yang bersahsiah mulia.	2
K3	Kesimpulannya, amalan berbudi bahasa hendaklah disemai/ disuburkan/ dipupuk.	1

PERATURAN PEMARKAHAN TAMAT

Bahagian	Bilangan Isi	Bilangan Isi Diterima													Markah maksimum
(i) Pendahuluan														2	
(ii) Isi Bahan 1														16	
Fokus 1 (punca / faktor / sebab)	4	4	4	4	3	3	3	3	2	2	2	1	1		1
Fokus 2 (langkah / cara / kaedah / usaha)	4	2	1	1	3	2	2	1	4	3	3	4	4		3
(iii) Isi Bahan 2															
Fokus 2 (langkah / cara / kaedah / usaha)	2	1	2	1	1	2	1	2	1	2	1	2	1		2
(iv) Isi Bahan 3															
Fokus 1 (punca / faktor / sebab)	2	1	1	2	1	1	2	2	1	1	2	1	2		2
Jumlah Isi	12	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8		8
(v) Penutup / Kesimpulan														2	
Jumlah Markah														20	

Pendahuluan [2 markah]

		Markah
P1	...membincangkan punca-punca / faktor-faktor / sebab-sebab pencemaran sungai dan langkah-langkah / cara-cara / kaedah-kaedah / usaha-usaha mengatasi pencemaran sungai	2
P2	...membincangkan punca-punca / faktor-faktor / sebab-sebab pencemaran sungai	1
P3	...membimbangkan langkah-langkah / cara-cara / kaedah-kaedah / usaha-usaha mengatasi pencemaran sungai	1

Isi [16 markah]**FOKUS 1: punca-punca / faktor-faktor / sebab-sebab pencemaran sungai****Bahan 1**

A1	najis khinzir yang dibuang terus ke sungai	2
A2	segelintir masyarakat menganggap sungai sebagai tong sampah	2
A3	pihak tidak bertanggungjawab rakus membuka kawasan hutan	2
A4	air kumbahan dilepaskan ke dalam sungai	2

Bahan 3

B1	orang menuba ikan	2
B2	orang menternak binatang di dalam sungai	2

FOKUS 2: langkah-langkah / cara-cara / kaedah-kaedah / usaha-usaha mengatasi pencemaran sungai**Bahan 1**

C1	perundangan alam sekitar wajar dikaji semula dengan mengenakan tindakan lebih tegas kepada individu yang mencemarkan sungai	2
C2	aplikasi sistem saliran bandar mapan (SUDS) perlu diperluas	2
C3	air kumbahan dirawat atau disalurkan ke pembetung	2
C4	setiap individu perlu mempunyai kesedaran dalam memelihara dan memulihara sungai	2

Bahan 2

D1	mengadakan kempen menyayangi sungai	2
D2	melaporkan jika terlihat pelaku pencemaran sungai	2

Kesimpulan [2 markah]

K1	Kesimpulannya, pencemaran sungai perlu diatasi agar negara sejahtera	2
K2	Kesimpulannya, pencemaran sungai perlu diatasi	1

(Kesimpulan yang lain boleh diterima sekiranya sesuai)

Bahagian		Bilangan Isi	Bilangan Isi Diterima						Markah Maksimum
	i) Pendahuluan								2
ii)	Isi Bahan 1								16
	Fokus 1 (kepentingan / kebaikan /manfaat / faedah)	4	4	3	2	1	1	2	
	Fokus 2 (punca / sebab / faktor)	3	1	2	2	3	2	1	
iii)	Isi Bahan 2								
	Fokus 1 (kepentingan / kebaikan /manfaat / faedah)	2	1	1	2	2	2	2	
	Fokus 2 (punca / sebab / faktor)	1	1	1	1	1	1	1	
iv)	Isi Bahan 3								
	Fokus 2 (punca / sebab / faktor)	2	1	1	1	1	2	2	
	Jumlah Isi	12	8	8	8	8	8	8	
v)	Penutup/Kesimpulan								2
Jumlah Markah									20

Pendahuluan [2 markah]

P1	...membincangkan kepentingan-kepentingan / kebaikan-kebaikan / kelebihan-kelebihan / manfaat-manfaat / faedah-faedah hutan paya bakau dan punca-punca / sebab-sebab / faktor-faktor kemusnahan hutan paya bakau	2
P2	...membincangkan kepentingan-kepentingan / kebaikan-kebaikan / kelebihan-kelebihan / manfaat-manfaat / faedah-faedah hutan paya bakau	1
P3	...membincangkan punca-punca / sebab-sebab / faktor-faktor kemusnahan hutan paya bakau	1

Isi [16 markah]**FOKUS 1: kepentingan / kebaikan / kelebihan / manfaat / faedah****BAHAN 1**

A1	mempunyai nilai produktiviti yang tinggi	2
A2	menjadi sumber ekonomi kepada penduduk setempat	2
A3	berupaya menyerap sumber karbon lebih tinggi	2
A4	menjadi pelindung semula jadi daripada bencana alam	2

BAHAN 2

B1	pasir di pantai tidak terhakis	2
B2	tempat habitat flora dan fauna	2

FOKUS 2: punca-punca / sebab-sebab / faktor-faktor**BAHAN 1**

C1	banyak kawasan hutan paya bakau telah ditebus guna	2
C2	diteroka untuk pembukaan kolam udang dan ikan secara komersial	2
C3	dijadikan kawasan penempatan manusia	2

BAHAN 2

D1	berlaku bencana alam	2
----	----------------------	---

BAHAN 3

E1	pihak yang tidak bertanggungjawab menjadikan hutan bakau sebagai tempat pembuangan sampah	2
E2	pokok bakau telah ditebang secara haram	2

Kesimpulan [2 Markah]

K1	...hutan paya bakau perlu dipelihara agar dapat menjamin kelestarian alam sekitar	2
K2	...hutan paya bakau perlu dipelihara/dijaga	1
K3	... hutan paya bakau perlu kita jaga agar dapat diwarisi oleh generasi akan datang	0
K4	... kita perlu menjaga hutan paya bakau agar dapat menjamin kelestarian alam sekitar	0

PERATURAN PEMARKAHAN TAMAT

Pendahuluan [2 markah]

- P1 ... membincangkan faktor/punca/sebab penularan penyakit berjangkit dan langkah-langkah/cara/usaha mengelakkan/mencegah/menangani penyakit berjangkit 2
- P2 ... membincangkan faktor/punca/sebab penularan penyakit berjangkit 1
- P3 ... membincangkan langkah-langkah/cara/usaha mengelakkan/mencegah/menangani penyakit berjangkit 1

Isi [16 markah]**Fokus 1 - faktor/punca/sebab penularan penyakit berjangkit****BAHAN 1**

- A1 bakteria leptospira yang terdapat dalam air kencing haiwan mamalia berkaki empat
- A2 sentuhan langsung dengan cecair hidung, air liur, lepuh dan najis pesakit yang dijangkiti
- A3 sentuhan pada permukaan dan alatan permainan yang tercemar dengan virus tersebut
- A4 kemasukan pekerja asing yang tidak terkawal
- A5 tanpa saringan

BAHAN 3

- B1 sentuhan terus dari kulit ke kulit
- B2 sentuhan objek yang pernah disentuh oleh pesakit
- B3 sentuhan darah pesakit
- B4 titisan air liur pesakit ketika batuk atau bersin

Fokus 2 - langkah-langkah/cara/usaha mengelakkan/mencegah/menangani penyakit berjangkit**BAHAN 1**

- C1 makanan dan minuman hendaklah sentiasa ditutup
- C2 elakkan daripada bermain lopak air terutama selepas banjir
- C3 sentiasa membersihkan tangan anak-anak ketika berada di luar rumah,
- C4 mengelakkan daripada membawa anak-anak ke tempat yang dipenuhi dengan orang ramai
- C5 agensi kesihatan perlu bekerjasama dengan agensi keselamatan membendung kemasukan pendatang asing tanpa izin.
- C6 pekerja asing yang sah, perlu menjalani ujian kesihatan lebih dahulu di negara asal mereka atau negara penerima

BAHAN 2

D1 Amalan utama mencuci tangan perlu dilakukan (Mencuci tangan amalan utama-puisi)

D2 Makanan ringan perlu dihindari (Makanan ringan perlu dielak-puisi)

D3 Kebersihan kuku perlu dijaga (Bersihnya kuku tiada kotor dan panjang-puisi)

BAHAN 3

E1 dapatkan rawatan segera di klinik atau hospital

KESIMPULAN

K1 Kesimpulannya, penyakit berjangkit perlu ditangani supaya kesihatan kekal terjamin **2**

K2 Kesimpulannya, penyakit berjangkit perlu ditangani **1**

(Kesimpulan yang lain boleh diterima sekiranya sesuai)

Pendahuluan [2markah]

- P1 membincangkan usaha-usaha/ langkah-langkah /cara-cara memajukan industri buah-buahan tempatan dan kebaikan-kebaikan/ faedah-faedah/ kelebihan-kelebihan/ kepentingan-kepentingan industri buah-buahan tempatan 2
- P2 usaha-usaha/ langkah-langkah /cara-cara memajukan industri buah-buahan tempatan 1
- P3 manfaat-manfaat/ kebaikan-kebaikan/ faedah-faedah/ kelebihan-kelebihan/ kepentingan-kepentingan industri buah-buahan tempatan. 1

Isi [16 markah]

FOKUS 1: Usaha-usaha/ langkah-langkah/cara-cara memajukan industri buah-buahan tempatan.

BAHAN 1

- A1 Pihak kerajaan dengan kerjasama syarikat swasta memperkenalkan buah-buahan tempatan ke peringkat antarabangsa. 2
- A2 Pihak kerajaan sentiasa menjalankan penyelidikan untuk meningkatkan kualiti buah-buahan tempatan. 2
- A3 Pengguna perlu mendahulukan buah-buahan tempatan berbanding buah-buahan import. 2
- A4 Institut Penyelidikan dan Kemajuan Pertanian Malaysia dan syarikat swasta menjalankan penyelidikan dalam mempelbagaikan produk berasaskan buah-buahan tempatan. 2

BAHAN 3

- B1 Pihak berkuasa memberikan dana/ bantuan kewangan 2
- B2 Giat meneroka pasaran baharu. 2

FOKUS 2 : manfaat-manfaat/ kebaikan-kebaikan/ faedah-faedah/ kelebihan-kelebihan/ kepentingan-kepentingan industri buah-buahan tempatan.

BAHAN 1

- C1 dapat memastikan pengguna memperoleh harga yang lebih murah dan berpatutan. 2
- C2 membantu dalam menggalakkan perkembangan usahawan tani tempatan. 2
- C3 memastikan ekosistem alam sekitar yang lebih baik. 2

[Lihat halaman sebelah

Nota:

- (i) Jika menjawab dalam bentuk poin/ fakta markah bahasa ialah pada peringkat lemah.
- (ii) Jika markah isi 6 markah dan ke atas. Markah bahasa dinilai seperti biasa.
- (iii) Jika markah isi 5 markah dan ke bawah tetapi bahasa *sangat baik*, markah maksimum bahasa ialah 5 markah.
- (iv) Jika disalin **bulat-bulat** perkataan demi perkataan, ayat demi ayat walaupun jumlah perkataan kurang 120 patah perkataan, beri 0 markah bahasa.
- (v) Jika rumusan kurang daripada 120 patah perkataan, markah bahasa dinilai seperti biasa.

[Maksimum : 10 markah]

Pendahuluan [2 markah]

P1 ... membincangkan usaha-usaha / cara-cara / langkah-langkah / kaedah-kaedah untuk memastikan keselamatan persekitaran semasa bersukan, kebaikan-kebaikan/ faedah-faedah / manfaat-manfaat / kepentingan-kepentingan kemudahan yang selamat semasa bersukan dan cabaran-cabaran / halangan-halangan/ masalah-masalah / kekangan-kekangan semasa bersukan.	2
P2 ... membincangkan usaha-usaha / cara-cara / langkah-langkah / kaedah-kaedah memastikan keselamatan persekitaran semasa bersukan	1
P3 ... kebaikan-kebaikan/ faedah-faedah / manfaat-manfaat / kepentingan-kepentingan bersukan	1
P4 ... cabaran-cabaran / kekangan-kekangan/ masalah-masalah / halangan-halangan semasa bersukan	1

Isi [16 markah]

FOKUS 1: usaha-usaha / cara-cara / langkah-langkah / kaedah-kaedah untuk memastikan keselamatan persekitaran semasa bersukan

Bahan 1

A1 pengurusan risiko aktiviti sukan dan rekreasi merupakan perkara yang perlu diberi perhatian oleh pelbagai pihak	
A2 setiap aktiviti yang ingin dijalankan oleh seseorang itu perlu mematuhi etika dan aspek tadbir urus risiko sedia ada	2
A3 pemupukan sikap bertanggungjawab dalam kalangan masyarakat dalam penjagaan kemudahan dan peralatan yang disediakan oleh pihak kerajaan	2
A4 pelan kecemasan di tempat sukan perlu disediakan, disemak dan dikemas kini oleh pihak pengurusan setiap tahun	2
A5 reka bentuk kemudahan yang disediakan juga perlulah mengikut spesifikasi alatan dan piawaian yang ditetapkan	2
A6 kerja-kerja penyelenggaraan harus dilakukan oleh pihak pengurusan	2

Bahan 2

B1 pemerhatian di sekeliling badan air	2
B2 demonstrasi cara turun ke dalam air jika kedalaman air tidak diketahui	2

Bahan 3

C1 rujuk aplikasi dalam telefon untuk mengetahui keadaan cuaca semasa	2

FOKUS 2: kebaikan-kebaikan/ faedah-faedah / manfaat-manfaat / kepentingan-kepentingan kemudahan yang selamat semasa bersukan

Bahan 1

D1	dapat menggalakkan budaya hidup yang sihat dalam kalangan masyarakat.	2
D2	dapat melahirkan masyarakat yang berpotensi dan boleh diketengahkan ke peringkat yang lebih tinggi	2
D3	dapat mengatasi pelbagai risiko kemalangan semasa bersukan	2

FOKUS 3: cabaran-cabaran / kekangan-kekangan/ masalah-masalah / halangan-halangan semasa bersukan

E1	keadaan cuaca yang panas	2
E2	ancaman binatang liar dan jenayah	2

Kesimpulan [2 markah]

K1	Kesimpulannya, keselamatan persekitaran semasa bersukan perlu diperkukuh / ditingkatkan / dititikberatkan / diberi perhatian agar dapat bersukan dengan selamat.	2
K2	Kesimpulannya, keselamatan persekitaran semasa bersukan perlu diperkukuh / ditingkatkan / dititikberatkan / diberi perhatian	2

PERATURAN PEMARKAHAN TAMAT

Pendahuluan [2 markah]

P1	...	membincangkan punca-punca / faktor-faktor / sebab-sebab kepupusan haiwan liar, langkah-langkah / cara-cara / usaha-usaha mengatasi kepupusan haiwan liar dan kesan-kesan / akibat-akibat / kepupusan hidupan liar	2
P2	...	membincangkan punca-punca / faktor-faktor / sebab-sebab kepupusan haiwan liar	1
P3	...	membincangkan langkah-langkah / cara-cara / usaha-usaha mengatasi kepupusan hidupan liar	1
P4	...	membincangkan kesan-kesan / akibat-akibat / kepupusan hidupan liar	1

Isi [16 markah]

FOKUS 1: punca-punca / faktor-faktor / sebab-sebab kepupusan haiwan liar

Bahan 1

A1	sikap manusia yang rakus dan tidak bertimbang rasa	2
A2	dasar-dasar perlindungan dan pemuliharaan hutan serta hidupan liar pula masih belum cukup mantap	2
A3	kegiatan pembukaan tanah secara besar-besaran untuk tujuan pertanian dan pembangunan	2
A4	haiwan-haiwan lambat membiak dan melahirkan anak	2

Bahan 2

B1	Pembalakan haram	2
B2	Pembakaran hutan / pokok-pokok dibakar	2
B3	Pencemaran alam / asid dan minyak dibuang sembarangan / sesuka hati	2

FOKUS 2: langkah-langkah / cara-cara / usaha-usaha mengatasi kepupusan hidupan liar

Bahan 1

C1	pihak berkuasa perlu menangani masalah ini melalui perkongsian maklumat meliputi agensi kerajaan dan agensi lain yang berkaitan.	2
C2	penguatkuasaan undang-undang hidupan liar perlulah diperkukuh secara tegas	2
C3	masyarakat wajarlah menyedari tanggungjawab mereka untuk melindungi hidupan liar.	2

Bahan 2

D1	mendidik generasimu bersikap cakna	2

D2	memupuk kesedaran diri secara berterusan	2
----	--	---

FOKUS 3: kesan-kesan / akibat-akibat kepupusan hidupan liar

Bahan 3

E1	menyebabkan ketidakseimbangan ekosistem berlaku	2
E2	pengecilan habitat akan terjadi kepada hidupan liar	2
E3	rantaian makanan semua hidupan termasuk kita turut terjejas	2

Kesimpulan [2 markah]

K1	Kesimpulannya hidupan liar perlu dilindungi / agar dapat memastikan populasi hidupan ini tidak terganggu.	2
K2	Kesimpulannya hidupan liar perlu dilindungi	1

PERATURAN PEMARKAHAN TAMAT

Pendahuluan [2 markah]

P1	...	membincangkan usaha-usaha / cara-cara / langkah-langkah / kaedah-kaedah memupuk amalan membaca, kebaikan-kebaikan / faedah-faedah / manfaat-manfaat / kepentingan-kepentingan membaca dan faktor-faktor / punca-punca / sebab-sebab remaja kurang membaca	2
P2	...	membincangkan usaha-usaha / cara-cara / langkah-langkah / kaedah-kaedah memupuk amalan membaca	1
P3	...	kebaikan-kebaikan / faedah-faedah / manfaat-manfaat / kepentingan-kepentingan membaca	1
P4	...	faktor-faktor / punca-punca / sebab-sebab remaja kurang membaca	1

Isi [16 markah]

FOKUS 1: usaha-usaha / cara-cara / langkah-langkah / kaedah-kaedah memupuk amalan membaca

Bahan 1

A1	Program U-Pustaka yang menawarkan 22 pangkalan data dengan 900 000 judul koleksi digital	2
A2	Kementerian Pendidikan Malaysia juga telah menyusun pelbagai program sepanjang sepuluh tahun dari tahun 2021 hingga tahun 2030 sebagai Dekad Membaca Kebangsaan (DMK)	2
A3	pihak kerajaan melancarkan kempen membaca kebangsaan yang diadakan sepanjang tahun	2
A4	penganugerahan Kuala Lumpur sebagai Ibu Kota Buku Dunia 2020 (KLWBC) oleh Pertubuhan Pendidikan, Kebudayaan Saintifik dan Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu (UNESCO)	2

Bahan 3

B1	ibu bapa perlu membaca bersama anak-anak di rumah	2
B2	membawa mereka ke pameran buku	2

FOKUS 2: kebaikan-kebaikan/ faedah-faedah / manfaat-manfaat / kepentingan-kepentingan membaca

Bahan 1

C1	amalan pemerolehan dan pengukuhan ilmu pengetahuan	2
C2	merupakan asas kepada pembangunan diri manusia	2
C3	dapat menambah baik penguasaan bahasa dan kefahaman bahan yang dibaca	2
C4	dapat menambah perbendaharaan kata yang kita ketahui	2
C5	menambah nilai diri setiap individu	2

Bahan 2

D1	menguatkan daya ingatan	2
D2	memperoleh kemahiran berfikir secara kreatif dan kritis	2

FOKUS 3: faktor-faktor / punca-punca / sebab-sebab remaja kurang membaca

Bahan 3

E1	Remaja kini hanya leka dengan peranti elektronik berbanding membaca	2
E2	Ibu bapa sendiri tidak mengamalkan budaya ini ketika di rumah	2

Kesimpulan [2 markah]

K1	Kesimpulannya, memupuk amalan membaca perlu diperkukuh / ditingkatkan / dititikberatkan / diberi perhatian agar amalan ini menjadi satu budaya.	2
K2	Kesimpulannya, memupuk amalan membaca perlu diperkukuh / ditingkatkan / dititikberatkan / diberi perhatian	1

PERATURAN PEMARKAHAN TAMAT

Pendahuluan [2 markah]

- P1 ... membincangkan kesan negatif / keburukan / implikasi / impak / akibat buli siber
dan langkah / cara / usaha mengatasi buli siber. 2
- P2 ... membincangkan kesan negatif / keburukan / implikasi / impak / akibat buli siber. 1
- P3 ... membincangkan langkah / cara / usaha mengatasi buli siber. 1

Isi [16 markah]**Fokus 1 - kesan negatif / keburukan / implikasi / impak / akibat buli siber****BAHAN 1**

A1	boleh menyebabkan mangsa rasa dimalukan, dipandang hina dan menjatuhkan maruah mereka serta keluarga	2
A2	boleh menyebabkan mangsa mengalami tekanan atau kemurungan	2
A3	mewujudkan unsur kebencian dan merenggangkan silaturahim	2
A4	mangsa akan berdendam dengan si pembuli siber	2
A5	menyebabkan seseorang hilang punca pendapatan dan menjatuhkan karier seseorang	2
A6	akan melakukan tindakan membunuh diri	2

BAHAN 2

B1	tekanan perasaan	2
B2	tidak yakin dengan diri sendiri	2
B3	Tidak bergaul dan menyendiri	2

Fokus 2 - langkah / cara / usaha mengatasi buli siber**BAHAN 1**

C1	melaporkannya atau menghubungi pihak polis	2
C2	meminta pertolongan daripada orang yang dipercayai	2
C3	melaporkan kepada pihak polis	2

BAHAN 3

D1	kurangkan penggunaan media sosial	2
D2	melaporkan kepada pihak berkuasa	2

KESIMPULAN

K1	Kesimpulannya, buli siber perlu ditangani agar keharmonian hidup masyarakat tetap terjamin	2
K2	Kesimpulannya, buli siber perlu ditangani	1
K3	Kesimpulannya, semua pihak perlu membantu menangani buli siber	0

(Kesimpulan yang lain boleh diterima sekiranya sesuai)

Bahagian	Bil Isi	Bilangan isi diterima (8 isi lengkap)												Markah maksimum
Pendahuluan														2
Isi Bahan 1														16
Fokus 1 (A) (Cara/ Langkah/ Usaha)	5	5	4	3	3	3	2	2	2	2	2	1	1	
Fokus 2 (B) (Manfaat/ Faedah/ Kebaikan)	3	1	2	3	2	1	3	2	2	2	1	3	2	
Isi Bahan 2														
Fokus 1 (C) (Cabaran/ Halangan/ Kekangan)	2	1	1	1	2	3	2	3	2	3	4	3	3	
Isi Bahan 3														
Fokus 1 (D) (Manfaat/ Faedah/ Kebaikan)	2	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	2	
Jumlah Isi	12	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	
Penutup / Kesimpulan														2
		Jumlah Markah												20

Soalan 9 – Rumusan

Pendahuluan:

	Pendahuluan	Markah
P1	Rumusan membincangkan cara/ langkah/ usaha memajukan sukan lasak dan manfaat/ faedah/ kebaikan sukan lasak serta cabanan/ halangan/ kekangan memajukan sukan lasak	2
P2	Rumusan membincangkan cara/ langkah/ usaha memajukan sukan lasak dan manfaat/ faedah/ kebaikan sukan lasak	1
P3	Rumusan membincangkan cara/ langkah/ usaha memajukan sukan lasak dan cabanan/ halangan/ kekangan memajukan sukan lasak	1
P4	Rumusan membincangkan manfaat/ faedah/ kebaikan sukan lasak dan cabanan/ halangan/ kekangan memajukan sukan lasak	1
P5	Rumusan membincangkan cara/ langkah/ usaha memajukan sukan lasak	1
P6	Rumusan membincangkan manfaat/ faedah/ kebaikan sukan	1
P7	Rumusan membincangkan cabanan/ halangan/ kekangan memajukan sukan lasak	1

Isi:**Bahan 1**

A	Fokus 1 (cara/ langkah/ usaha memajukan sukan lasak)	Markah
A1	menjana pendapatan	2
A2	menjadi terapi minda	2
A3	dijadikan sebagai kerjaya sepenuh masa	2

B	Fokus 2 (manfaat/ faedah/ kebaikan sukan lasak)	Markah
B1	Guru di sekolah dan pihak universiti harus menggalakkan penglibatan pelajar dalam sukan lasak	2
B2	Sokongan ibu bapa amat diperlukan	2
B3	Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan pula telah bekerjasama dengan kementerian lain membangunkan fasiliti sukan lasak.	2
B4	kerjasama kerajaan dengan penganjur acara sukan lasak amat diperlukan dari segi bantuan kewangan	2
B5	kerjasama kerajaan dengan penganjur acara sukan lasak amat diperlukan dari segi khidmat nasihat	2

Bahan 2

C	Fokus 1 (cabaran/ halangan/ kekangan memajukan sukan lasak)	Markah
C1	Kos yang tinggi	2
C2	Kemudahan terhad	2

Bahan 3

D	Fokus 1 (sukan lasak)	Markah
D1	menguji adrenalina	2
D2	mendekatkan peserta dengan alam semula jadi	2

Kesimpulan

K		Markah
K1	Kesimpulannya, sukan lasak perlulah dimajukan agar masyarakat hidup sihat	2
K2	Kesimpulannya, sukan lasak perlulah dimajukan	1

PERATURAN PEMARKAHAN TAMAT

Soalan 9 – Rumusan

Pendahuluan (2 markah)

- P1 Rumusan/petikan membincangkan kepentingan/faedah/ kebaikan/ manfaat/ kelebihan sukan air / [F1], langkah-langkah /cara-cara/ usaha-usaha **menggalakkan** sukan air [F2] dan punca-punca/ sebab-sebab/ faktor-faktor aktiviti sukan **kurang /tidak diminati** [F3] 2
- P2 Rumusan/petikan membincangkan kepentingan/faedah/ kebaikan/ manfaat/ kelebihan sukan air / [F1], langkah-langkah /cara-cara/ usaha-usaha **menggalakkan** sukan air [F2] 1
- P3 Rumusan/petikan membincangkan kepentingan/faedah/ kebaikan/ manfaat/ kelebihan sukan air / [F1] dan punca-punca/ sebab-sebab/ faktor-faktor aktiviti sukan **kurang/tidak diminati** [F3] 1
- P4 Rumusan/petikan membincangkan langkah-langkah /cara-cara/ usaha-usaha / **menggalakkan** sukan air [F2] dan punca-punca/ sebab-sebab/ faktor-faktor aktiviti sukan **kurang/tidak diminati** [F3] 1
- P5 Rumusan/petikan membincangkan / menggalakkan sukan air 0

Isi Tersurat (16 markah)

Fokus 1: kepentingan/faedah/ kebaikan/ manfaat/ kelebihan sukan air/ bersukan

Bahan 1:

K1	memiliki berat badan yang ideal	2
K2	peminat sukan air dapat mengekalkan kesihatan tubuh badan.	2
K3	jangka hayat perenang kemungkinan lebih panjang	2
K4	mampu memupuk nilai-nilai murni dalam diri	2
K5	dapat memupuk sikap saling mempercayai antara satu sama lain.	2

Fokus 2 : langkah-langkah /cara-cara/ usaha-usaha menggalakkan sukan air

Bahan 1:

L1	ibu bapa seharusnya menggalakkan anak-anak mereka menyertai pertandingan sukan air yang dianjurkan.	2
L2	Kementerian Belia dan Sukan (KBS) boleh menganjurkan aktiviti sukan air di peringkat antarabangsa	2
L3	pihak kerajaan juga seharusnya menyediakan kemudahan sukan air yang lengkap	2

Fokus 3: punca-punca/ sebab-sebab/ faktor-faktor aktiviti sukan kurang/tidak diminati

Bahan 2:

P1	menjadi malas	2
P2	peranti moden menjadi penghalang	2
P3	sibuk bekerja sehingga tiada masa	2

Fokus 1: kepentingan/faedah/ kebaikan/ manfaat/ kelebihan bersukan

Bahan 3:

K1	dapat mengurangkan stres	2
K2	menguatkan daya tahan otot	2

Kesimpulan (2 markah)

KS1	Kesimpulannya, sukan air perlulah dimajukan agar terkenal diperingkat antarabangsa/ masyarakat sihat dapat dilahirkan.	2
KS2	Kesimpulannya, bidang sukan air penting kepada negara	1

PERATURAN PEMARKAHAN TAMAT

Bahagian	Bilangan Isi		Bahagian Isi Diterima							Markah Maksimum
(i) Pendahuluan									2	
(ii) Isi Bahan 1									16	
Fokus 1 (langkah/cara/usaha)	3	3	2	2	2	1	1	1		
Fokus 2 (punca/sebab/faktor)	3	1	2	1	2	3	2	2		
Fokus 3 (kesan)	2	1	1	2	1	1	2	1		
(ii) Isi Bahan 2										
Fokus 2 (punca/sebab/faktor)	1	1	1	1	1	1	1	1		
Fokus 3 (kesan)	1	1	1	1	1	1	1	1		
(iii) Isi Bahan 3										
Fokus 1 (langkah/cara/usaha)	2	1	1	1	1	1	1	2		
Jumlah Isi	12	8	8	8	8	8	8	8		
(v) Penutup / Kesimpulan									2	
Jumlah Markah									20	

Pendahuluan [2 markah]**Markah**

P1	Rumusan/ petikan membincangkan langkah/ cara/ usaha menjaga kebersihan tandas awam, punca/ sebab/ faktor berlakunya tandas kotor dan kesan tidak menjaga kebersihan tandas/ tandas awam / tandas sekolah.	2
P2	Rumusan/ petikan membincangkan langkah/ cara/ usaha menjaga kebersihan tandas/ tandas awam / tandas sekolah.	1
P3	Rumusan/ petikan membincangkan punca/ sebab/ faktor berlakunya tandas/ tandas awam / tandas sekolah.	1
P4	Rumusan/ petikan membincangkan kesan tidak menjaga kebersihan tandas/ tandas awam / tandas sekolah.	1
P5	Rumusan/ petikan membincangkan penjagaan tandas/ tandas awam / tandas sekolah.	0

Isi [16 markah]**FOKUS 1 : langkah/ cara/ usaha menjaga kebersihan tandas awam****Bahan 1**

A1	murid-murid dididik untuk membersihkan tandas di sekolah sendiri	2
A2	kita seharusnya menjadi pengguna tandas yang menghormati hak orang lain	2
A3	kita perlu menjadi pengguna tandas yang beretika	2

Bahan 3

B1	Kempen kesedaran boleh dijalankan	2
B2	Segera selenggara tandas yang rosak	2

FOKUS 2 : punca/ sebab/ faktor berlakunya tandas kotor**Bahan 1**

C1	tidak dijaga dengan sebaiknya	2
C2	sikap segelintir murid yang tidak bertanggungjawab	2
C3	tidak beretika dalam penggunaan tandas	2
C4	sikap tidak peka dengan keselesaan pengguna tandas yang lain	2

Bahan 2

D1	Sikap tidak bertanggungjawab pengguna	2
----	---------------------------------------	---

FOKUS 3 : kesan tidak menjaga kebersihan tandas awam**Bahan 1**

E1	imej negara akan tercalar	2
E2	akan menimbulkan krisis sanitasi	2

Bahan 2

F1	pelancong luar anggap masyarakat negara ini tidak tahu menjaga kebersihan	2

Kesimpulan [2 markah]

K1	Kesimpulannya, tandas awam perlu diambil perhatian agar masyarakat hidup
kebersihan tandas terjamin.	sihat/
2
K2	Kesimpulannya, tandas awam perlu diambil perhatian.	1

PERATURAN PEMARKAHAN TAMAT

[30 markah]

Markah penuh **30** dibahagikan kepada:

(b) Bahasa – 10 markah

(a) Isi [20 markah]

(i) Panduan mengira perkataan
Perkataan yang dikira sebagai satu perkataan:

- nama khas / peribahasa / hadis / pantun
 - perkataan berganda
 - penggunaan kata sendi di dan ke
 - tarikh
 - angka yang ditulis dengan nombor dan perkataan
 - gelaran
 - penanda wacana
 - peribahasa
- (ii) Kira dan **tandakan** jawapan calon setakat **120 patah perkataan** sahaja sebelum diperiksa.
- (iii) Periksa jawapan calon setakat **120 patah perkataan** sahaja, yang selebihnya **tidak perlu diperiksa**.
- (iv) Berikan 2 markah bagi setiap isi yang tepat dan lengkap sahaja.
- (v) Calon perlu mengambil sekurang-kurangnya 1 isi daripada setiap fokus dan daripada setiap bahan
- (vi) Jumlah isi maksimum yang diterima daripada **semua fokus** dan **semua bahan** ialah 8 isi yang lengkap sahaja.

Bahagian	Bilangan Isi	Bilangan Isi Diterima						Markah Maksimum
Pendahuluan								2
Isi Bahan 1								16
Fokus 1 (Usaha/Langkah/Cara)	7	4	3	3	2	2	1	
Fokus 2 (Cabaran/Halangan/Kekangan)	4	2	2	1	3	2	3	
Isi Bahan 2								
Fokus 1 (Usaha/Langkah/Cara)	2	1	2	2	2	2	2	
Isi Bahan 3								
Fokus 2 (Cabaran/Halangan/Kekangan)	4	1	1	2	1	2	2	
Jumlah Isi	17	8	8	8	8	8	8	
Penutup / Kesimpulan								2
Jumlah Markah								20

Pendahuluan [2 markah]**Markah**

P1	Rumusan / Petikan membincangkan usaha/cara/langkah menggalakkan penglibatan wanita dalam bidang sukan dan cabaran/halangan/kekangan penglibatan wanita dalam bidang sukan	2
P2	Rumusan membincangkan usaha/cara/langkah menggalakkan penglibatan wanita dalam bidang sukan	1
P3	Rumusan membincangkan cabaran/halangan/kekangan penglibatan wanita dalam bidang sukan	1

Isi [16 markah]**Fokus 1 : Usaha / cara / langkah menggalakkan penglibatan wanita dalam bidang sukan****Bahan 1**

A1	Golongan wanita diberi peluang yang sama rata	2
A2	Minat yang mendalam dalam sukan yang diceburi	2
A3	Mempunyai disiplin diri yang tinggi	2
A4	Wanita perlu mempunyai bakat dan kebolehan untuk bersukan	2
A5	Sokongan daripada pelbagai pihak	2
A6	Golongan wanita juga perlu sentiasa positif	2
A7	Yakin akan kemampuan diri sendiri	2

Bahan 2

B1	Rajin dan tabah dalam bersukan	2
B2	Kemudahan sukan amat diperlukan	2

Fokus 2 : Cabaran / halangan / kekangan penglibatan wanita dalam bidang sukan**Bahan 1**

C1	Tuduhan atlet wanita berhadapan diskriminasi pelbagai pihak	2
C2	kekurangan jurulatih wanita	2
C3	pakaian atlet wanita juga kurang sesuai untuk digayakan dalam acara sukan	2
C4	wanita yang hamil	2

Bahan 3

D1	Memerlukan wanita berusaha dua kali ganda untuk membuktikan mereka layak	2
D2	Seorang ibu yang perlu bijak membahagikan masa antara karier dan keluarga	2
D3	Ketidakseimbangan di antara jurulatih lelaki dan wanita	2
D4	Keadaan fizikal dan kesihatan mental atlet wanita	2

Kesimpulan [2 markah]

K1	Kesimpulannya, penglibatan wanita dalam bidang sukan perlulah ditingkatkan supaya dapat melahirkan lebih ramai atlet wanita di negara kita	2
-----------	--	----------

(Kesimpulan yang lain yang mengikut syarat boleh diterima sekiranya sesuai)

PERATURAN PEMARKAHAN TAMAT

Bahagian	Bilangan Isi		Bilangan Isi Diterima					Markah Isi Maksimum
(i) Pendahuluan								2
(ii) Isi Bahan 1								16
Fokus 1	5	5	4	3	2	1		
Fokus 2	3	1	2	2	2	3		
(iii) Isi Bahan 1								
Fokus 3	1	1	1	1	1	1		
(iv) Isi Bahan 2								
Fokus 3	3	1	1	2	3	3		
Jumlah isi	12	8	8	8	8	8		
(iv) Penutup / Kesimpulan								2
	Jumlah Markah							20

Pendahuluan [2 markah]

Rumusan/Bahan membincangkan **sebab/punca/faktor buli siber** , **kesan buruk/keburukan buli siber** dan **tindakan/cara/langkah yang perlu dilakukan sekiranya menjadi mangsa buli siber**

[2 markah]

Jika calon menyatakan dua fokus betul

[1 markah]

Jika calon menyatakan satu fokus betul

[1 markah]

ISI**Fokus 1 : sebab/punca/faktor buli siber****Bahan 1 (Petikan)**

1. kerahsiaan identiti yang ditawarkan oleh platform dalam talian
2. kurangnya kesedaran dan pendidikan mengenai buli siber
3. Tekanan sosial dan persekitaran
4. Pengaruh media sosial

Fokus 2 : kesan buruk/keburukan buli siber**Bahan 1 (petikan)**

1. Dari segi psikologi, mangsa boleh mengalami tekanan emosi yang serius seperti kemurungan, kegelisahan, dan hilang keyakinan diri.
2. menyebabkan mangsa mengasingkan diri daripada rakan-rakan dan keluarga.
3. terdapat juga kesan kewangan yang mungkin timbul daripada buli siber.

Fokus 3 : tindakan/cara/langkah yang perlu dilakukan sekiranya menjadi mangsa buli siber**Bahan 1**

1. Situasi ini menunjukkan betapa pentingnya sokongan sosial dan kaunseling dalam mengurangkan tindakan buli

Fokus 3 : tindakan/cara/langkah yang perlu dilakukan sekiranya menjadi mangsa buli siber**Bahan 2 (Grafik)**

1. Laporkan kepada pihak berkuasa
2. Bincang dengan orang yang dipercayai
3. Simpan bahan bukti
4. Mengelakkan diri daripada membalas mesej pembuli

KESIMPULAN [2 markah]

K1 - Kesimpulannya, buli siber perlulah / mestilah / haruslah diatasi secara berkesan agar tiada yang akan menjadi mangsa. [2 markah]

K2 - Kesimpulannya, buli siber perlulah / mestilah / haruslah diatasi dengan berkesan. [1 markah]

Jumlah Markah	20
----------------------	-----------

d) Bahasa [10 markah]

Asas pemberian markah bahasa tidak bergantung kepada markah isi tetapi dinilai secara holistik.

PERINGKAT	MARKAH BAHASA	KRITERIA
Cemerlang	8 - 10 markah	Kesinambungan ayat <i>sangat</i> baik. Bahasa <i>sangat</i> gramatis dari segi kata dan ayat, penggunaan tanda baca yang betul dan tepat serta mengikut sistem ejaan Rumi baharu. Penggunaan kosa kata luas dan tepat. Pengolahan <i>sangat</i> menarik dan berkesan.
Baik	5 - 7 markah	Kesinambungan ayat baik. Bahasa <i>masih</i> gramatis dari segi kata dan ayat, penggunaan tanda baca yang betul dan tepat serta mengikut sistem ejaan Rumi baharu. Penggunaan kosa kata <i>masih</i> luas dan tepat. Pengolahan <i>masih</i> menarik dan berkesan.
Sederhana	3 - 4 markah	Kesinambungan ayat <i>kurang</i> baik. Bahasa <i>kurang</i> gramatis dari segi kata dan ayat, penggunaan tanda baca yang betul dan tepat serta mengikut sistem ejaan Rumi baharu. Penggunaan kosa kata <i>kurang</i> luas dan tepat. Pengolahan <i>kurang</i> menarik dan berkesan.
Lemah	1 - 2 markah	Pada keseluruhannya dalam serba kekurangan / tidak memuaskan / kurang atau tidak difahami.

Nota :

1. Jika menjawab dalam bentuk poin / fakta markah bahasa ialah pada peringkat lemah.
2. Jika markah isi 6 markah dan ke atas, markah bahasa dinilai seperti biasa. (Rujuk jadual)
3. Jika markah isi 5 markah dan ke bawah tetapi bahasa sangat baik, markah maksimum bahasa ialah 5 markah.
4. Jika disalin bulat-bulat perkataan demi perkataan, ayat demi ayat walaupun jumlah perkataan kurang 120 patah perkataan, beri 0 markah.
5. Jika rumusan kurang daripada 120 patah perkataan, markah bahasa dinilai seperti biasa.

Pendahuluan [2 markah]

P1	Rumusan membincangkan cabaran-cabaran / masalah-masalah / halangan-halangan / kekangan-kekangan pelaksanaan TVET dan kelebihan-kelebihan / kebaikan-kebaikan / manfaat-manfaat / faedah-faedah bidang TVET.	2
P2	Rumusan membincangkan cabaran-cabaran / masalah-masalah / halangan-halangan / kekangan-kekangan pelaksanaan TVET.	1
P2	Rumusan membincangkan kelebihan-kelebihan / kebaikan-kebaikan / manfaat-manfaat / faedah-faedah bidang TVET.	1
P3	Rumusan membincangkan pelaksanaan bidang TVET di Malaysia.	0
	Nota : jika tidak menyatakan fokus dan tema	0

Isi [16 markah]

FOKUS 1	<i>cabaran-cabaran / masalah-masalah / halangan-halangan / kekangan-kekangan</i> pelaksanaan TVET	
Bahan 1		

A1	kebanyakan ibu bapa beranggapan bahawa bidang kemahiran hanya untuk murid yang keciciran dalam pelajaran	2
A2	masyarakat yang berpandangan bahawa bidang kemahiran sebagai pendidikan kelas kedua	2
A3	bidang ini dianggap sebagai bidang yang tidak mempunyai masa hadapan	2
A4	tidak berpeluang menjawat jawatan yang bergaji lumayan	2
Bahan 3		
B1	tiada akses kepada peralatan terkini	2
B2	peralatan latihan banyak yang lapuk dan ketinggalan zaman	2

FOKUS 2	<i>kelebihan-kelebihan / kebaikan-kebaikan / manfaat-manfaat / faedah-faedah</i> DidikTV KPM	
Bahan 2		
B1	Anak akan lebih bersemangat untuk belajar	2
B2	Proses pembelajaran pasti akan bertambah mudah dan seronok	2
B3	Segmen pembelajaran dan pengajaran (PdP) menarik dan interaktif	2

FOKUS 3	<i>kelebihan-kelebihan / kebaikan-kebaikan / manfaat-manfaat / faedah-faedah</i> bidang / pengkhususan TVET	
Bahan 1		
C1	melahirkan graduan TVET yang mempunyai potensi besar untuk kerjaya masa depan	2
C2	mereka dilatih menjadi tenaga kerja profesional dan separa profesional	2
C3	graduan politeknik dan kolej komuniti mendapat tempat dan menjadi pilihan majikan mahupun industri	2
C4	graduan TVET berpotensi melanjutkan pengajian ke peringkat lebih tinggi	2
C5	terdapat graduan politeknik dan kolej komuniti yang membina kerjaya di luar negara	2
Bahan 2		
D1	mengurangkan jurang pengangguran	2
D2	membantu generasi muda memperoleh pekerjaan	2
D3	melahirkan tenaga kerja yang berkemahiran tinggi	2
D4	mengurangkan kebergantungan pada tenaga kerja asing	2
Bahan 3		
E1	TVET ini penting untuk mengisi keperluan negara pada masa hadapan dari aspek pembuatan dan teknologi.	2

Kesimpulan [2 markah]

K1	Kesimpulannya, bidang TVET perlulah diperkasakan agar dapat meningkatkan produktiviti negara.	2
K2	Kesimpulannya, bidang TVET perlulah diperkasakan.	1
K3	Kesimpulannya, bidang TVET perlulah diperkasakan <u>oleh pelbagai pihak</u> agar dapat meningkatkan produktiviti negara.	0

SKEMA JAWAPAN TAMAT

Pendahuluan [2 markah]

P1 ...membincangkan kebaikan-kebaikan / manfaat-manfaat / kelebihan-kelebihan / faedah-faedah aktiviti riadah dan punca-punca / sebab-sebab / faktor-faktor masyarakat tidak beriadah 2

P2 ...membincangkan kebaikan-kebaikan / manfaat-manfaat / kelebihan-kelebihan / faedah-faedah aktiviti riadah. 1

P3 ...membincangkan punca-punca / sebab-sebab / faktor-faktor masyarakat tidak beriadah 1

Isi [16 markah]

Bahan 1

Fokus 1 - kebaikan / manfaat / kelebihan / faedah aktiviti riadah

A1 dapat mengisi masa lapang seseorang dengan perkara yang bermanfaat 2

A2 kesihatan diri juga akan terjamin 2

A3 mampu menjadi medium mengeratkan silaturahim antara keluarga dan rakan-rakan. 2

A4 bagi menambah nilai kekitaan antara rakan sekerja 2

Fokus 2 – punca / sebab / faktor masyarakat tidak beriadah

B1 masyarakat Malaysia juga didapati kurang kesedaran tentang kepentingan beriadah atau berekreasi 2

B2 kesibukan bekerja menjadi penyebab masyarakat tidak beriadah atau bersenam 2

B3 keadaan fizikal yang terlalu gemuk 2

Bahan 2

Fokus 1 kebaikan / manfaat / kelebihan / faedah aktiviti riadah

C1 dapat mengurangkan obesiti 2

C2 dapat meningkatkan stamina 2

Fokus 2 punca / sebab / faktor masyarakat tidak beriadah

D1 cuaca yang tidak menentu 2

D2 keadaan kesihatan yang tidak mengizinkan menjadi penyebab 2

Bahan 3

Fokus 1 kebaikan / manfaat / kelebihan / faedah aktiviti riadah

E1 kurangkan risiko penyakit kronik 2

Kesimpulan [2 markah]

K1 Kesimpulannya, aktiviti beriadah perlu diamalkan dalam kehidupan seharian agar dapat melahirkan masyarakat yang kekal aktif. 2

K2 Kesimpulannya, aktiviti beriadah perlu diamalkan dalam kehidupan seharian 1